

příčetnými, pokud se týče zákonně zastoupenými jest zcela jiný právní subjekt. Nemůže se proto napraviti jednání zmatečné tím, že schválena byla pozůstalostním soudem plná moc Olgou M-ovou, jménem jejích nezletilých dětí ani nepodepsaná, znova právnímu zástupci vydaná. Poněvadž jest zde duvod zmatečnosti § 477 čís. 5 c. ř. s., nebylo třeba pouštět se do zkoumání odvolacích důvodů a poukazují se tyto na toto rozhodnutí. Pro zmatečnost byl dle § 477 čís. 5 c. ř. s. a § 478 c. ř. s. rozsudek i s předchozím řízením zrušen jako zmatečný, a žaloba se svou závěrečnou prosbou odmitnuta, poněvadž již dle § 230 c. ř. s. hned po vznesení vrácena býti měla.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil soudu odvolacímu, by vyřídil odvolání nehledě k domnělému důvodu zmatečnosti.

Důvody :

O tom, že majitel žalované firmy, Jiří M. v čase podání žaloby byl blbým a nepřičetným a proto potřeboval zákonného zástupce, vzhledem k posudku slyšeného znalce nelze důvodně pochybovati. Ježto pak takovýto zástupcem v řízení zastoupen nebyl, byl tu ovšem zmatek po rozumu § 477 čís. 5 c. ř. s. Mylným jest však názor odvolacího soudu, že zmatečnost nebyla odstraněna. Pozůstalost Jiřího M-a není, jak odvolací soud se domnívá, zcela jiným subjektem právním. Stanoví § 547 obč. zák., že pokud dědic nepřijal pozůstalosti, jest tak, jakoby ji posud držel zemřelý, dědic přijavší pozůstalost však nastupuje v příčině toho na místo zemřelého a cta pokládají se vzhledem k jiným osobám za touž osobu. Olga M-ová, která k pozůstalosti Jiřího M-a jménem svým a jako poručnice nezletilých dětí zemřelého se přihlásila, byla tudíž beze všeho oprávněna schváliti čodatečně vedení rozepře s právním účinkem v § 477 čís. 5 c. ř. s. uvedeným. Takovéto schválení a důsledkem toho odstranění sběhnuvší se zmatečnosti dlužno spatřovati v tom, že Olga M-ová byvši procesním soudem dle § 6 c. ř. s. k tomu vyzvána, dala plnou moc dru S-ovi, který vedl spor za Jiřího M-a a předložila mocný list soudem pozůstalostním schválený, a že dr. S. na dále za žalovanou stranu ve sporu vystupoval a jednal (§ 863 obč. zák.). Neprávem tedy odvolací soud zrušil rozsudek soudu první stolice a předcházející řízení jako zmatečné a odmítl žalobu.

Čís. 1102.

Právní povaha blankoakceptu. Nemá vlivu na směnečný nárok, přijal-li vydatel podpis sice teprve po přihlášce pohledávky ke konkursu, ale ještě před žalobou.

Zákon ze dne 9. června 1872, čís. 88 ř. zák. nevztahuje se k směnečným prohlášením, z nichž směnečný nárok se neodvozuje.

Dvouletou lhůtu (§ 28 čís. 3 konk. řádu) jest počítati ode dne vyhlášení konkursu, i když mu předcházelo řízení vyrovnávací.

(Rozh. ze dne 21. června 1921, Rv I 215/21.)

Žalobce (Bohumil H.) přihlásil ke konkursu, jenž uvalen byl na jmění jeho bratra Jaroslava H. dne 30. ledna 1918 a jemuž bylo předcházelo řízení vyrovnací, pohledávky ze směnek, vydaných dne 10. listopadu

1916, 20. ledna 1917 a 10. května 1917. Směnky, jež měly za podklad zá-půjčku poskytnutou Jaroslavu H-ovi, byly v době přihlášky podepsány příjemcem (Jaroslavem H.), nikoliv však vydatelem (Bohumilem H.), jelikož podpis byl přičiněn teprve po přihlášce ke konkursu avšak před podáním této žaloby, k níž byl žalobce poukázán v řízení konkursním, ježto pohle-dávky jeho nebyly uznány správcem konkursní podstaty. Žalobu, řízenou proti správci konkursní podstaty a domáhající se, by uznána byla pravost přihlášených pohledávek procesní soud první stolice zamítl.

D ů v o d y: Jest nepochybné, že všechny tři sporné směnky vyhovují dnes předpisům směnečného řádu, vykazujíce všechny podstatné náleži-tosti čl. 4 sm. ř. Podpis vydatelův je dle čl. 4 čís. 5 sm. ř. podstatnou náležitostí směnky, není však na závalu platnosti směnky, byl-li podpis vydatelův připojen až po podpisu akceptanta a není-li podpis vlastno-ručním podpisem vydatelovým (čl. 75, čl. 76 sm. ř.). V tomto případě byl podpis vydatelův napsán na směnky osobou třetí, avšak za výslovného souhlasu vydatele, takže proti platnosti směnek, jak dnes se jeví, nebylo by námitek. Soud však zjistil, že v době řízení vyrovnávacího i konkurs-ního podpis vydatelův na směnkách se nenalézal, že tedy tenkrát to vůbec směnky nebyly, poněvadž scházela podstatná náležitost dle čl. 4 čís. 5. Vzhledem k tomu, že žalobcovy pohledávky jako směnečné k řízení vyrovnávacímu i konkursnímu byly přihlášeny a jako takové uznány nebyly a poněvadž přihláška pohledávky k řízení konkursnímu rovná se co do účinku žalobě na soud, jest pro posouzení platnosti směnek roz-hodnou doba jich přihlášky ke konkursu a jelikož tenkrát vůbec směn-kami nebyly, nebylo lze žalobnímu návrhu vyhověti. Existence žalobcovy pohledávky jako obecnoprávní jest nepochybná, avšak soud, vyřizuje ža-lobní návrh, nemohl na toto zjištění míti zřetele, neboť žalobce domáhá se uznání pravosti svých pohledávek jako směnečných pohledávek. Ostat-ními námitkami, z nichž námitka odporovatelnosti pokud se týče směnek ze dne 10. listopadu 1916 a ze dne 20. ledna 1917 ve smyslu § 28 čís. 3 konk. ř. vůbec není důvodná, není potřebí blíže se obírat. O d v o l a c í s o u d žalobě vyhověl. **D ů v o d y:** Soud odvolací jest přesvědčen, že vznikla žalobci proti Jaroslavu H-ovi ze zá-půjček pravá, v době zahájení konkursu již splatná pohledávka, kterou tudíž plným právem ke konkursu přihlásil. Žalobce v přihlášce označil pohledávku svou jako směnečnou, připojil opisy směnek a nebylo proto potřebí, aby uváděl podle § 103 konk. ř. skutečnosti, na kterých pohledávka jeho se zakládala. V té době směnky nebyly podepsány vydatelem Bohumilem H-ou. Scházela jim tudíž podstatná náležitost čl. 4 čís. 5 směn. ř. a nebylo tu proto vzhledem k čl. 7 směn. ř. vůbec platných směnek. Avšak, odevzdal-li Jaroslav H. směnky, znějící na sumy, jemu zapůjčené, podepsav je jako příjemce, projevil tím zřetelně, že chce se zavázati směnečně, a, dal-li směnky z rukou dříve, než podepsal je Bohumil H. jako vydatel, podrobil se nejen tomu, že Bohumil H. připojí svůj podpis na směnky, jakmile se mu zlíbí, nýbrž i tomu, že dá směnky bez svého podpisu dále, tak že mohl by je pak jako vydatel podepsati kterýkoliv majitel, jenž poctivě jich nabyl. Tyto nehotové směnky nemohly ovšem býti podkladem řádného řízení směnečného, ale k osvědčení pohledávky, ke konkursu přihlášené, byly zajisté úplně způsobilými a postačitelnými, zejména když každé chvíle mohly býti přeměněny v směnky bezvadné. Pohledávka, žalobcem při-

hlášená, nebyla, přesně vzato, před podpisem žalobcovým pohledávkou směnečně žalovatelnou, ale z okolností, za kterých vznikla, dá se snadno vysvětliti, že žalobce mohl ji za směnečnou pokládati a patrně také pokládal, protože by jinak jeho počínání nemělo žádného smyslu, ježto označením pohledávky jako směnečné nezískal ještě žádných výhod (§ 53 konk. ř.). Směrodatným jest, že pohledávka spočívala na řádném právním důvodu směnečnoprávním, že byla tudíž pravá a platná, také co do výše správná a nebylo proto důvodu, aby se jí odepíralo uznání v konkursu, obzvláště když neúplnost průkazu netýkala se podstaty pohledávky a snadno mohla býti odstraněna. Jest více než pravdě podobno, že pohledávka žalobcova byla by bývala hladce uznána, kdyby byl žalobce před přihláškou své jméno na směnky podepsal a právní jeho postavení ničlo by změněno býti nejvýš nepříznivě jedině proto, že opomenul podpisy ty připojiti, ačkoliv na právní povaze nároku jeho pranic se nezměnilo. K přihlášce konkursní nebyly sice přiloženy prvopisy směnek (§ 104 odstavec třetí konk. ř.), avšak vada ta nebyla při zkušebním roku vytýkána a mimo to byla již spravena předem, když prvopisy předloženy byly v řízení vyrovnávacím. Za tohoto stavu věci jest zcela nerozhodno, že směnky pak dodatečně a sice krátce před podáním žaloby opatřeny byly podpisem žalobcovým a jakým způsobem k tomu došlo, jak tomu předpis nařízení bývalého ministerstva spravedlnosti ze dne 6. října 1853, čís. 200 ř. zák. nasvědčuje. Námitka odporovatelnosti ve smyslu § 28 čís. 3 konk. ř. není ničím odůvodněna a mimo to při směnkách z listopadu 1916 a z 20. ledna 1917 jest námitka ta vzhledem k době mezi vydáním směnek a zahájením konkursu naprosto vyloučena.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud se tkne výtky nesprávného posouzení věci po stránce právní (§ 503 č. 4 c. ř. s.), dlužno vycházeti ze skutkového zjištění soudu odvolacího, že celý obsah směnek byl hned při vystavění vyplněn tak, jak nyní jest, až na to, že na nich scházel podpis žalobce jako vydatele. Dále pak nutno si uvědomiti toto: Blankoskripturním aktem povstává směnečný závazek, závislý na potestativní podmínce dodatečného vyhotovení. Tím, že akceptant podepsal směnečný blanket a odevzdal jej někomu jinému se zmocněním, vyplniti blanket, stalo se akceptantem vše, čeho jest třeba k uskutečnění směnečného závazku. Z formy blankoakceptu vychází beze vší pochyby akceptantova vůle, ručiti směnečně po vyplnění papíru. Akceptant napsal své jméno na papír k vyhotovení směnky určený; to může normálním způsobem míti jen ten smysl, že prohlašuje býti se srozuměna s vyplněním blanketu na směnku, jeho jméno nesoucí. Z toho, že tu jest směnka in bianco, plyne tudíž právo bezelstného majitele, zavázati akceptanta směnečně vyplněním papíru. V tom okamžiku, kdy tu jest směnka dle čl. 4 sm. ř. platná, stal se však z vydatele blanketu a vyplnitele blanketu směnečný dlužník a směnečný věřitel. Pro právní poměr obou jest rozhodna vyhotovená směnka, od okamžiku vyplnění ručí akceptant směnečně. Ani nařízení bývalého ministerstva spravedlnosti ze dne 6. října 1853, čís. 200 ř. zák. nevadí právu žalobcovu. Neboť jen, prokáže-li se, že byla nevyplněná ještě listina vyplněním neoprávněným

neb učiněné smlouvě se přičicím proti právu upotřebena, má proti vyplniteli místo námitka neúplnosti. Připojení podpisu žalobce jako vydatele nemůže však v daném případě dle skutkových zjištění odvolacího rozsudku a dle toho, co výše bylo vyloženo, platiti za neoprávněné (srv. jud. č. 206). Zjištěno jest, že při podání žaloby byly na směnkách též podpisy vydatele a žalobce. Byly tu tudíž směnky úplné, a odvolací soud mohl bez právního omylu uznati směnečné pohledávky za pravé, kdyžte rozhoduje doba vynesení rozsudku (§ 406 c. ř. s.). Věc má se podobně, jako kdyby pohledávka v době přihlášení ke konkursu ještě neexistovala nebo nelikvidní a proto popřená později byla se stala existentní neb likvidní. Okolnost, že směnečné blankety, na nichž v době přihlášky ke konkursu scházely podpisy žalobce jako vydatele, — z kteréhožto důvodu snad přihlášené směnečné pohledávky byly správcem konkursní podstaty popřeny — teprve později byly opatřeny podpisy žalobcovými, mohla v tomto případě míti vliv na útraty, kdyby správce podstaty po dohotovení směnek a podání žaloby byl uznal pravost přihlášených pohledávek (§ 45 c. ř. s.), nároku žalobnímu však zmíněná okolnost na újmu býti nemůže. Žalovaný arci namítá, že žalobce nebyl oprávněn, dodatečně vyplniti, pokud se týče svým podpisem opatřiti směnky, když on jako správce podstaty později odvolal k tomu souhlas. Netřeba se zde zabývati otázkou, zdaž úpadce jakožto akceptant, nebo za něho správce podstaty, mohl vůbec s právním účinkem odvolati daný souhlas, — dosti na t m. že v popření přihlášených směnečných pohledávek bez jakéhokoliv odvodnění nelze spatřovati takového odvolání. Žalovaný dále namítá, že připojil-li Dr. K. na směnkách podpisy žalobcovy, měl se zachovati dle zákona ze dne 19. června 1872, čís. 88 ř. zák., a když tak neučinil, sporné papíry pro nedostatek náležitostí čl. 4 směn. ř. ani dnes ještě nejsou směnkami. Než dotčený zákon pouze stanoví, že nároky ze směnečných prohlášení, jež nepodepsal sám jejich vydatel, nýbrž jeho jménem někdo jiný, hodí se k uplatnění ve směnečném řízení jen za podmínek tamze uvedených. V daném případě však přichází jako směnečné prohlášení, z něhož nároky se vyvozují, v úvahu toliko prohlášení úpadce jakožto akceptanta, jenž, jak nesporno, vlastnoručně podepsal směnky. Zákon svrchu zmíněný tohoto případu tedy se netýká. Dovolatel poukazuje též na důležitost věci uváděje, že, kdyby sporné pohledávky byly dodatečně přihlášeny jako pohledávky obecnoprávní, mohli by věřitelé, alespoň někteří, vznésti proti nim námitky, kteréž on, dovědév se o nich pozdě, nemohl již ve sporu uplatniti. Avšak proti tomu nutno vytknouti, že, mají-li věřitelé nějaké námitky, mohli a měli je proti přihlášeným směnečným pohledávkám přednésti zrovna tak, jako proti pohledávkám obecnoprávním. Zamítnouti žalobu proto, aby věřitelé mohli dohoniti něco, co oni nebo správce podstaty snad zameškali, jest naprosto nepřipustno. Co do námitky odporovatelnosti, jde, jak z vývodů dovolacího spisu patrné, o námitku dle § 28 čís. 3 konk. ř. Správně však odvolací soud poukázal k tomu, že ohledně směnek ze dne 10. listopadu 1916 a 20. ledna 1917 námitka ta již proto nemá místa, poněvadž od doby vydání směnek do vyhlášení konkursu uplynulo více než dvě léta. Na tom, že předcházelo řízení vyrovnávací, jež dovolatel označuje jako latentní konkurs, nikterak nesejde, poněvadž zákon výslovně a jasně stanoví, že dvouletou lhůtu jest počítati od vyhlášení konkursu, nerozeznávaje, zda předcházelo

řízení vyrovnávací čili nic. Mohlo by tedy nanejvýš jíti o třetí směnku ze dne 10. května 1917 spadající do dvouleté doby § 28 č. 3 konk. ř. Nehledíc k tomu, zda lze tu vůbec mluvit o právním jednání, jímž věřitelé úpadcovi byli zkráceni, nemá dle zákona odpor místa, když druhé straně v čase předsevzetí právního jednání nebyl znám aniž znám býti musil zkracovací úmysl úpadcov. Vědomost případného zkracovacího úmyslu úpadcova na straně žalobcově však v daném případě jest vyloučena zjištěnou skutečností, že byly sporné směnky vyhotoveny a odevzdány hned při poskytnutí a vyplacení zápujček skutečně se stavších.

Čís. 1103.

Evidenční lístek dle § 7 zákona ze dne 21. prosince 1912, čís. 235 ř. zák. není nálezem o vyvlastnění koně. Omezení, jím způsobené, zakládá pro nabyvatele koně nárok ze správy. Lhůta k uplatňování nároku toho počíná dnem, kdy nabyvatel zvěděl o nároku státu.

(Rozh. ze dne 21. června 1921, Rv I 241/21.)

Žalobce (Václav A.) koupil a převzal od žalovaného (Rudolfa Š-a) dne 11. května 1919 za 14.000 K koně a prodal jej dne 12. května 1919 firmě Václav R. za 15.000 K. Kuň byl již před tím odveden, což však nebylo oznámeno Rudolfem Š-em Václavu A-ovi a závada ta samozřejmě nebyla pak sdělena ani Václavu R-ovi. Nedlouho po té vyšlo na jevo, že kuň má evidenční lístek, načež byl Václavu R-ovi erárem odebrán za 11.000 K. Václav R. vysoudil na žalobci rozdíl kupní ceny a náhrady 4.000 K. Žalobce opověděl rozepři žalovanému, jenž se však řízení ne-súčastnil. Václav R. oznámil žalobci závadu dopisem ze dne 18. června 1919, žaloba v původním sporu byla žalobci doručena dne 1. července 1919, původní spor rozhodnut byl v neprospěch žalobcův dne 16. února 1920. Žalobce domáhal se náhrady toho, co byl v původním sporu prosoudil včetně útrat sporu na žalovaném žalobou zadanou na soudě dne 16. dubna 1920. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. D u v o d y: Jde tu o žalobu ze správy a bylo ji zamítnouti proto, že nastala její prekluse, neboť dle § 933 obč. zák. nárok zaniká, když do 6 měsíců nebyl soudně vymáhán; že tím se rozumí toliko podání žaloby a že nestačí pouhé opovězení rozepře, vysvítá ze statě »soudně vymáhati, jinak žaloba zaniká«, a sepření se má jedině účel a obsah vytčený v § 931 obč. zák., totiž, že předchůdce může mu namítati všechny obrany, příslušející mu proti třetímu. Prekluse nároku v případě evikce počíná dnem, kdy nabyvatel zvěděl o osobě třetí, která činí na věc nárok, tedy stačí pouhá vědomost o nároku a osobě, neboť zákon nežádá, aby nabyvateli byl nárok třetí osoby také již prokázán, jest však jeho povinností, aby se o tvrzeném nároku přesvědčil informováním se a podobně, a nemůže ukládati předchudci povinnost, aby nárok třetí osoby nabyvateli prokazoval. Je prokázáno, že žalobce obdržel dne 7. července 1919 žalobu, kterou na něho podala firma Václav R. na náhradu škody 4000 K, poněvadž kuň jeho evidenční byl vojenskou správou požádán a koupen. Tedy žalobce nejpozději v den doručení žaloby (1. července 1919) věděl o nároku osoby třetí (avšak dle dopisu ze dne 18. června 1919 mu již (tímto) dopisem